

Dariusz Halabowski, Agnieszka Sowa, Agnieszka Błońska

ROZMIESZCZENIE, WALORY I OCHRONA TORFOWISK WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Distribution, values and protection of mires in the Silesian Voivodeship

ABSTRAKT: W artykule zaprezentowano rozmieszczenie torfowisk różnego typu w województwie śląskim na tle ich rozmieszczenia w kraju, a także walory szaty roślinnej torfowisk województwa śląskiego. Przedstawiono również ochronę prawną torfowisk (użytki ekologiczne, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000) w województwie śląskim na tle całego kraju.

SŁOWA KLUCZOWE: rezerwat przyrody, torfowisko, województwo śląskie

ABSTRACT: The article presents the distribution of different types of mires in the Silesian Voivodeship as compared to their distribution in Poland, the values of their vegetation as well as the forms of legal protection of mires (ecological areas, nature reserves, Natura 2000 sites) in the region and in the country.

KEY WORDS: nature reserve, mire, Silesian Voivodeship

Wstęp

Ekosystemy hydrogeniczne, w tym torfowiska różnego typu należą do najcenniejszych pod względem przyrodniczym i jednocześnie najbardziej zagrożonych ekosystemów w Polsce. Ich rozmieszczenie na terenie naszego kraju jest nierównomierne, co spowodowane jest m.in. historią zlodowaceń, warunkami klimatycznymi, geomorfologią oraz działalnością człowieka. Na terenie województwa śląskiego torfowiska należą do rzadkości i zajmują niewielkie powierzchnie (System Informacji Przestrzennej o Mokradłach Polski 2006). Natomiast szczególnie w jego centralnej części – na Wyżynie Śląskiej, występują unikalne obiek-

ty antropogenicznego pochodzenia, na których wykształca się inicjalna roślinność torfowiskowa. Spora część torfowisk na terenie województwa śląskiego podlega ochronie prawnej w formie użytków ekologicznych, rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000. W kraju bardzo istotnymi obszarami chroniącymi torfowiska są także parki narodowe, ponadto torfowiska mogą być chronione w granicach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

Rozmieszczenie torfowisk w Polsce i w województwie śląskim

Według Systemu Informacji Przestrzen-